

Spravodaj - heritage crimes a ochrana kultúrneho dedičstva 5/2016

Mgr. Matúš Sládok

Môj príspevok k osвете o náleznom.

<http://www.kpt.sk/clanky/nalezne.html>

Záchrana archeologických nálezov z vykrádaného hradiska.

http://www.muzeumtn.sk/aktuality/zachrana-kulturneho-dedicstva.html?page_id=1617

Jeden z množstva detektoristami ukradnutých archeologických nálezov z Bojnej sa podarilo aspoň zrekonštruovať. Tieto nálezy kvôli chamtivosti a sebestvu pravdepodobne nikdy neuvidíme.

<http://www.hradiska.sk/2016/09/zrekonstruovali-ukradnutu-prilbu-z.html>

Krádež v Ponitrianskom múzeu.

<http://nitraden.sk/kuriozna-kradez-z-ponitrianskeho-muzea-zmizlo-parozie>

Archeologické zbierky a náleziská na Uherskohradištsku postráži polícia.

<http://www.idobryden.cz/zpravy/archeologicke-sbirky-i-naleziste-pohlida-policie/5168cc79-cbf5-11e5-bc31-005056ab0011>

Na ochranu hradu v Česku používajú fotopasce. Zachytili nim aj vykrádača (od 8:16).

https://www.youtube.com/watch?v=zVVCHYeOZ_E

O bagrovaní nálezísk v Česku.

http://brno.idnes.cz/archeologiccka-naleziste-nici-bagry-dui-/brno-zpravy.aspx?c=A160802_2263622_brno-zpravy_krut

Tlačová správa z konferencie Muzea a kulturní krajina - policie a muzea. „Zaznělo zde více jak dvacet velice zajímavých příspěvků, které nastínily problémy, s nimiž se památkáři nejčastěji potýkají. Jedná se především o krádeže a poškozování soch, památníků, budov, ale i o nelegální činnost amatérských hledačů kovů.“

<http://www.policie.cz/clanek/kulturni-dedictvi-je-nutne-chranit.aspx>

Česká policie našla u zloděja bibliu z roku 1684. Hľadá sa jej majiteľ. Nepochádza zo Slovenska?

<http://tn.nova.cz/clanek/zlodej-mel-doma-poklad-policie-hleda-majitele-bible-z-roku-1684.html>

Český historik objevil v USA štít ukradnutý nacistami zo zámku Konopište.

<https://www.novinky.cz/domaci/410523-vimpersky-historik-objevil-v-usa-renesancni-stit-uloupeny-nacisty.html>

V Poľsku po krátkom čase ďalší zmrzačený hľadač po výbuchu munície.

<http://www.dziennikwschodni.pl/kraj-swiat/chodzil-po-polu-z-wykrywaczem-metalu-pocisk-wybuchl-mu-w-rekach,n,1000183380.html>

Záchyt 24 rímskych mincí poľskými colníkmi. Pašoval ich ruský občan.

<http://olsztyn.wyborcza.pl/olsztyn/1,48726,20398338,monety-z-czasow-rzymskiego-cesarza-kaliguli-w-rekach-celnikow.html>

Maďarská archeologička prichytila na nálezisku z bronzovej doby vykrádača a v druhom prípade zachránili bronzovú situlu za vyše 63 000 €. Podobné situly boli ukradnuté aj zo Slovenska, ale tie bohužiaľ skončili vo svete v neprístupných súkromných zbierkach.

<http://www.haon.hu/illegalis-kincsvadaszt-kapcsolt-le-a-hajdusagi-muzeum-regesze/3101117>

<https://www.youtube.com/watch?v=HQbsVhxvU88>

Po dlhých diskusiách už aj horná komora nemeckého parlamentu schválila nový pamiatkový zákon, ktorý škrtí obchod s archeologickými nálezmi. Legálny bude dovoz archeologických nálezov, okrem mincí, iba s povolením krajiny pôvodu.

<http://artforum.com/news/id=62122>

Tzv. reverzné pašovanie je, ak sa artefakty z nejakého štátu ilegálne vyvezú a po čase naspäť prepašujú do toho istého štátu. V talianskom prístave colníci zachytili viac ako 100 predmetov kultúrnej hodnoty vrátane antických archeologických nálezov. Pašeráka, obchodníka zo Spojených štátov, obvinili z porušenia 3 zákonov.

<http://art-crime.blogspot.sk/2016/08/reverse-smuggling-archaeological.html>

Už aj Francúzsko vie čo je správne a dôležité pre archeologické dedičstvo. 7. júla vošiel do platnosti zákon, ktorý zavádza 100 % štátne vlastníctvo archeologických nálezov. Francúzsko tak po dlhej diskusii potvrdilo celosvetový trend v sprisňovaní a vymáhaní pamiatkovej legislatívy. Do 7. júla sa podľa zákona z roku 1941 (pôvod ešte vo francúzskej revolúcii) vlastníctvo náhodných archeologických nálezov rozdeľovalo na 50 % pre vlastníka pozemku a na 50 % pre nálezcu.

<http://www.sciencesetavenir.fr/archeo-paleo/patrimoine/20160729.OBS5540/le-patrimoine-archeologique-francais-appartient-desormais-a-100-a-l-etat.html>

Najväčší poklad vikingského striebra (67 kg striebra, viac ako 20 kg bronzu, okrem iného 14 295 najmä islamských mincí a 486 náramkov a ich častí) bol nájdený v Spillings Hoard vo Švédsku krátko po natáčaní reportáže o rabovaní archeologických

nálezisk. Uložený bol do zeme v rokoch 870–71. Poklad je trvalo vystavený v gotlandskom múzeu.

<http://www.thevintagenews.com/2016/08/12/priority-largest-hoard-viking-silver-found-accidentally-filming-news-report-illegal-treasure-hunting>

Bulharská polícia chytila pri čine 5 rabovačov na antickom a stredovekom nálezisku, zaistila traktor s pluhom, 4 detektory, 33 archeologických nálezov a zlaté nugety (zliatky?). Napriek tomu, že v Bulharsku môže súkromná osoba získať povolenie na hľadanie archeologických nálezov a aj ich vlastníť, archeologickú kriminalitu to neobmedzilo a dosahuje obľudné rozmery.

<http://archaeologyinbulgaria.com/2016/08/06/5-treasure-hunters-arrested-while-trenching-late-antiquity-settlement-with-tractor-near-bulgarias-petarnitsa>

Radikáli z Islamského štátu vyplienili archeologické nálezisko Tall Adžádža na severovýchode Sýrie.

<http://svet.sme.sk/c/20233982/islamsky-stat-vyplienil-archeologicke-nalezisko-v-syrskej-hasake.html>

Krvavá stránka obchodu s archeologickým dedičstvom. Len minulý rok zahynulo pri rabovaní náleziska Abusir el-Malek v šachtách viac 25 detí. A to len preto, lebo doma chce mať niekto na poličke archeologický nález. Doslova aj cez mŕtvoly...

<http://www.livescience.com/55687-children-dying-in-egypt-looting.html>